

GHIRODA

Sediul consiliului local: Ghiroda, str. Victoria nr. 46, telefon 0256/205201, fax 0256/287406;

Coordonate:
45°45'45" lat. N;
21°17'40" long. E;

Repere istorice:

-1389 - așezarea este atestată documentar sub numele de **villa Gyrod**;

-1717 - în primul recensământ austriac al satelor apare localitatea Giroud cu 24 case, în cercul Timișoara;

-1718 - unii locuitori ai Ghirodei cultivau hamei, necesară producerii berii în fabricuța înființată la Timișoara pentru nevoile armatei imperiale;

-1748 - Administrația Provincială a Banatului (din Timișoara), prin contele **Perlas**, dispune amenajarea unei plantații de orez la Ghiroda, acțiune rămasă fără rezultat, datorită terenului puțin argilos;

-1776 - satul Ghiroda avea 78 de case și școală confesională, învățători fiind **Simeon Grigorevici și Vasile Novac**;

-1907 - s-a zidit școala maghiară (întreținută de stat), având ca învățători pe **Czinczik Gavrilă și Philipp Petru**;

-1924 - s-a înființat corul bărbătesc;

-1925 - se înființează "Casă Națională";

-1931 - Ghiroda este centru de comună aparținându-i și satele înființate în acea perioadă, Crișan și Sever Bocu;

-1936 - exista în comună monument al eroilor, societate culturală, societate sportivă, cor bărbătesc, fabrică de cărămidă;

-9 noiembrie 1942 - se naște la Ghiroda **Ioan Milin**, profesor, autorul **Monografiei comunei Ghiroda** (lucrare apărută în anul 2003);

-2002 - comuna Ghiroda avea 4 631 de locuitori;

-2010 - Ansamblul „Cununa Timișului” din Ghiroda (maestru coregraf Emilian Dumitru) câștigă Marele Premiu în cadrul competiției "Lada cu zestre", ediția a IX-a;

-12-13.03. 2011 - are loc primul Târg Internațional Apicol la Ghiroda;

Populația stabilă la 1 ianuarie 2010 - total: 5 357 de persoane, dintre care:

- masculină = 2 613 de persoane

- feminină = 2 744 de persoane

Numărul locuințelor la 1 ianuarie 2010: 2 011;

Sate componente: Ghiroda și Giarmata Vii

Instituții școlare: Școala cu clasele I-VIII: Ghiroda; Școală cu clasele I-IV: Giarmata Vii; Școala interconfesională - „Bunul Păstor” Ghiroda; Grădinițe cu program normal: Ghiroda și Giarmata Vii;

Instituții sanitare: Policlinica „Sfântul Nicolae” Ghiroda; Dispensar uman: Ghiroda și Giarmata Vii; Cabinet stomatologic: Ghiroda; Farmacii umane: Ghiroda și Giarmata Vii. Dispensar veterinar: Ghiroda;

Instituții culturale: Cămine culturale: Ghiroda și Giarmata Vii; Bibliotecă: Ghiroda (1974) și Giarmata Vii;

Baze sportive și de agrement: Terenuri de fotbal: Ghiroda și Giarmata Vii; Baza sportivă „Codrea”, Ghiroda;

Biserici: Biserici ortodoxe: Ghiroda (1802, cea veche, 1935, cea nouă) și Giarmata Vii (1939); Biserici romano-catolice: Giarmata Vii (1928); Ghiroda (1956); Biserică baptistă: Ghiroda (1905); Biserici penticostale: Ghiroda (1960), Giarmata Vii (1989);

Ruga: Ghiroda (Rusalii) și Giarmata Vii (8 septembrie - Sfânta Maria Mică);

Cetățeni de onoare: Nicolae Beleanu, Cornel Botoca, Alexandru Csurogo, Ioan Milin, Ioan Tripănescu, Î.P.S. Nicolae Corneanu.

PRIMĂRIA ȘI CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI GHIRODA

Cădăriu Dorel Vasile	primar	Pavel Tiberiu, consilier	PNȚCD
Gref Florin	viceprimar	Sancira Ioan-Gheorghe, consilier	PNG
Botoca Sorin-Constantin, consilier	PC	Suciu Monica-Tania, consilier	PDL
Cinca Marcel, consilier	PSD	Suciu Florentin, consilier	PNL
Crișan Gheorghe, consilier	PNL	Surdea Ioan, consilier	PSD
Drăgănescu Laurențiu, consilier	PV	Ursu Daniel-Beniamin, consilier	PDL
Giuchici Ionel, consilier	PNȚCD	Ușvat Marius, consilier	PV
Lombrea Silviu, consilier	PSD	Vlaicu Claudia, consilier	PDL

GHIRODA

TRADIŢIE
CORALĂ

În anul 1922,  nv torul satului Ghiroda, Milencovici, înfiinţează un cor alcătuit din 24 de bărbaţi. Tenorii erau Petru Mica, Ion Urşic , Petru Cinca, Gh. Gruescu, Petru Chişozan, Lazăr Regep, Ion Iosa,

Ioan Cacina, Ioan Farchescu (Aius), Petru Babi, Ioan G lan, tenor II au fost Ioan B luţ, Ioan Cinca, Nicolae Ioan Urşica, Ioan B buţ, Iuliu Regep, Gh. Miuţ, Petru T leanu, Ioan Roşu, iar bass - Ioan Iov nuţ, Ioan Gligorovici, C. Cojocariu, Petru Pavel, Pavel Avr muţ. Rostul corului bărbătesc era acela de a da răspunsurile c ntate în timpul liturghiei, urc nd însă cu ocazia diferitelor sărbători ale satului şi pe scena Căminului cultural (construit  ncep nd cu anul 1924, prin colectă publică şi cu ajutorul bisericii, care a donat terenul din locul numit „Maier”). Repertoriul corului bărbătesc dirijat de  nv torul Milencovici timp de doi ani cuprindea piese de Gheorghe Dima, A. Sequens şi Sabin Drăgoi.

Milencovici este transferat la Timişoara, iar conducerea corului a fost preluată de  nv torul Gheorghe Ardelean.  n anul 1928, societatea de tineret „Sf ntul Gheorghe”, condusă de preotul Virgil Popovici, confecţionează steagul corului, în culorile galben şi albastru, av nd pe faţă emblema unei lire, iar pe cealaltă inscripţia societăţii.  n acelaşi an, corul bărbătesc se transformă în cor mixt, av nd un număr de 68 de persoane, fiind condus de t n rul Petru Mica, elev al profesorului Iosif Velceanu.

Repertoriul corului se măreşte şi cuprinde liturghii de Ion Vidu, G. Muzicescu, G. Chiriac, Sabin Drăgoi, Nicolae Ursu, Sava Golumba, Ioan Crişan, I. Lipovan şi alţii. După 1944 activitatea corului se micşorează simţitor, dar în anul 1958, tot sub conducerea lui Petru Mica, participă la concursul corurilor raionale la Timişoara şi ocupă un binemeritat loc II. Corul bisericesc, rămas cu 24-26 de persoane, mai dăinuie p n  prin anii 1971-1972, cu repetiţii sporadice, fiind încă dirijat de Petru Mica, în v rst  atunci de peste 75 ani, ultimul dirijor fiind însă Petru Fira.

 n 23 decembrie 2001, corul mixt bisericesc (nou înfiinţat) susţine un mic recital de colinde în satul Giarmata, particip nd şi la festivalul c ntului bisericesc, ediţia a patra, la Beregsău Mare, alături de corurile din Calacea şi cel al Facultăţii de Teologie din Timişoara. **„ n ziua de 24 decembrie 2001, la orele 18, corul bisericii a fost primit la mitropolitul Nicolae al Banatului, unde a c ntat c teva colinde, fiind pentru prima dată în istoria Ghirodei c nd corul sătenilor este primit de către Mitropolitul Banatului”,** consemnează cronicarul locului.

PATRIMONIU:

„V NA BISERICII”

 n Ghiroda, în vatra veche a satului, exista înainte de anul 1800 o bisericuţă din lemn demolată în anul 1804 şi mutată în vatra satului nou, pe actualul amplasament al bisericii. Vechiul amplasament, aflat l ng  grădina familiei Petru Gligorovici (a lu-S nt laba), pe actuala stradă Dunărea, păstrează şi astăzi denumirile de „Valea Bisericii” şi „V na Bisericii”, amintind de o bisericuţă de lemn din secolul al XVIII-lea, despre care cronicile

GHIRODA

parohiei ortodoxe arată că a fost sfințită la anul 1751. Biserica nouă a fost începută în anul 1804 și terminată în anul 1829. A servit localnicilor ca lăcaș de închinăciune până în anul 1935, când a fost demolată. Pe locul ei s-a înălțat actuala biserică cu două turnuri, în stil neo-bizantin, edificiu târnosit în anul 1939 de ziua Sfântului Mare Mucenic Gheorghe. Arhitectul lucrării a fost **Victor Vlad**, iar lucrarea a fost executată de arhitectul **Ioan Marian** din Arad, inginer constructor fiind **W. Bitenbinder** din Aradul Nou. Mobilierul și iconostasul au fost sculptate de inginerul **Ștefan Gajo** din Timișoara. Pictura murală a fost realizată de pictorul de biserici **Simion Băcală** din satul Petroman, între anii 1938-1939.

Biserica cea nouă a fost sfințită la data de 28 mai 1939, de Rusalii, de către episcopul **Andrei Magieru**, preot fiind **Traian Bânzei**, iar epitrop **Ioan Regep**.

ÜBERLAND-IBĂRLONȚ

Istoricul satului Giarmatei Vii este legat de comuna Giarmata, de care a aparținut multă vreme și ai cărei locuitori au contribuit la înființarea noii așezări. Administrația Timișoarei a scos la vânzare la începutul secolului al XIX -lea mai multe terenuri necultivate din împrejurimile orașului. Un astfel de teren a cumpărat și cei din satul Giarmata, iar șvabii iarmoteni au plantat acolo viță de vie.

Primul nume al așezării (odăii) a fost **Überland**, cuvânt de origine germană întâlnit în mai multe sate timișene și care înseamnă „**teritoriul din împrejurimi**”. În cazul Giarmatei Vii, termenul **Überland** a devenit la anul 1806 numele propriu al localității, pe parcurs aceasta numindu-se **Überland vineae**

(1837), la 1851 - **Uiberland**, la 1861- din nou **Ueberland vineae**, în 1911-**Kissgyarmatapuszta**, în 1922 - **Iberlond**, la 1923 - **Odaie Giarmata**, în 1931 din nou **Überland**, la 1940 **Viile Iermatei**, pentru ca sub numele de **Giarmata - Vii** să fie cunoscută abia din anul 1943.

Biserica romano-catolică din Giarmata Vii -2009

După construirea Aeroportului Timișoarei, vatra satului s-a extins spre est. În prezent, Giarmata Vii ține de comuna Ghiroda, fiind o zonă periurbană cu o dezvoltare edilitară semnificativă. Chiar și acum însă, bătrânii locuitori ai Giarmatei Vii își numesc satul „**Ibărlonț**”...